

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Grigore Manoli în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui:

Niculin Serghei Vladimir, născut la 27 octombrie 1986, domiciliat în mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu 10/3,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 07.11.2013 - 29.12.2014;

instanța de apel: 29.01.2015 - 12.10.2015;

instanța de recurs: 07.06.2016 - 06.07.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătorei Ialoveni din 29 decembrie 2014, Niculin Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin. (2) lit. d) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceiași sentință a fost condamnat și Oлару Chiril, însă în privința acestuia decizia cu recurs ordinar nu se contestă.

S-a admis în principiu acțiunea civilă a lui Doncilă Ion către Niculin Serghei și Oлару Chiril de reparare a prejudiciului material, urmînd ca cuantumul despăgubirilor să fie stabilit de instanța civilă.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a constatat că, la 12.08.2013, aproximativ ora 22.00, Niculin Serghei, prin participație cu Oлару Chiril, aflîndu-se pe un teren împădurit din preajma s.Mileștii Mici, r.Ialoveni, avînd intenția vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății cet. Doncila Ion, în rezultatul unui conflict iscat spontan, intenționat i-au aplicat lui Doncila Ion lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.2259 D din 18.09.2013, traumă cranio-cerebrală deschisă,

manifestată prin comoție cerebrală cu focare contuzive hemoragice bifrontal și bitemporal, hemoragie subarahnoidiană, fractura preților anterior a sinusurilor paranasale bilateral, polisinusită hemoragică, emfizem subcutanat facial, fractura liniară a osului temporal stîng cu implicarea ambelor lamele cu trecere la baza craniului, pneumocele pe stînga, fractura oaselor nazale cu deplasare, hematom periorbital bilateral, otoragie stînga, leziuni care prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

Aceste acțiuni ale inculpaților Niculin Serghei Vladimir și Olaru Chiril Mihail instanța de fond le-a încadrat în baza art. 151 alin.(2) lit.b) Cod penal ca vătămarea gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viața și sănătate, săvîrșită de două persoane.

3. Nefiind de acord cu sentința, apel a declarat avocatul Tatiana Saponari în numele inculpatului Niculin Serghei solicitînd casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare a ultimului pe motiv că:

- sentința este bazată pe presupuneri, fără prezentarea de probe pertinente și concludente ce ar confirma cu certitudine învinuirile aduse;

- probele prezentate de acuzare și puse la baza sentinței de condamnare sunt declarațiile părții vătămate Doncilă Ion, care a declarat că a fost bătut numai de Olaru Chirii, pe Niculin Serghei nu l-a văzut în acea seară. După ce a ieșit din spital, Olaru Chirii i-a povestit că l-a bătut Niculin Serghei, apoi a declarat că și-a adus aminte, că în acea seară l-a văzut și pe Niculin Serghei la coliba lui Olaru Chirii și ambii l-au bătut. Divergențele în declarații le-a explicat cu probleme de memorie, care au apărut după ce a fost bătut;

- conform informației parvenite la Serviciul de Gardă a IP Ialoveni, este indicat că în s.Mileștii Mici a fost depistat la pămînt Doncilă Ion care a fost agresat fizic de Olaru Chiril.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința fără modificări în privința lui Niculin Serghei.

4.1. La adoptarea soluției instanța de apel, uzînd de dreptul de a verifica legalitatea și temeinicia sentinței atacate, prin efectuarea atît a unei aprecieri proprii asupra veridicității fiecărui mijloc de probă în parte, cît și a unei aprecieri de ansamblu a concluziei finale dedusă din totalitatea probelor administrate, și-a format o convingere intimă, proprie cu privire la starea de fapt și de drept, similară cu cea constatată de prima instanță cu privire la existența infracțiunii de vătămare gravă a integrității corporale în privința lui Doncila Ion, la vinovăția inculpatului, la calificarea faptei reținute în sarcina lui Niculin Serghei Vladimir, la pedeapsa aplicată acestuia.

Astfel, instanța de apel pe episodul vătămării intenționate a integrității corporale, a reaudiat *partea vătămată Doncilă Ion*, care a susținut declarațiile făcute

în cadrul urmăririi penale, dar a refuzat de la declarațiile făcute în instanța de judecată, de asemenea a verificat *declarațiile martorilor Petrașco Stepan, Aftenii Natalia*.

Prezența în acțiunile inculpatului Niculin Serghei atît a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate cît și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni a fost dovedită inclusiv și prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în procesul cercetării judecătorești și suplimentar în cadrul ședinței instanței de ape, inclusiv:

- *informația parvenită în Serviciul Gardă a IP Ialoveni de la Șeful de post Stratulart R. în s.Mileștii Mici la pămînt a fost depistat cet.Doncilă Ion a.n. 1985, care a fost agresat fizic de Olaru Chirii. (f.d. 5, Vol.I);*

- *plîngerea lui Doncilă Ion din 02.09.2013 prin care a rugat organele de drept să ia măsuri conform legii cu cet.Olaru Chirii și Niculin Serghei, care la data de 12.08.2013, aproximativ orele 22:00 în satul Mileștii Mici, r.Ialoveni, i-au aplicat lovituri cu pumnii peste față provocîndu-i leziuni corporale. (f.d. 6, Vol.I);*

-*procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13.08.2013, prin care cet. Doncilă Ion a fost depistat sub gardul gospodăriei cet.Castraveț Ion din s.Mileștii Mici, r.Ialoveni. (f.d. 8, Vol.I);*

-*procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25.09.2013, prin care partea vătămată Doncilă Ion a fost agresată pe o porțiune de teren din preajma s.Mileștii Mici, r.Ialoveni pe care sunt plantați copaci (f.d. 59-60, Vol.I);*

-*declarațiile părții vătămate Doncilă Ion care au fost verificate la locul infracțiunii, rezultatele fixate de procesul-verbal din 25.09.2013 și fototabel. (f.d. 71-72, Vol.I);*

-*raportul de expertiză medico-legală nr.2259 D din 18.09.2013, prin care la cet. Doncilă Ion s-a constatat: traumă cranio-cerebrală deschisă, manifestată prin comoție cerebrală cu focare contuzive hemoragice bifrontal și bitemporal, hemoragie subarahnoidiană, fractura preților anterior a sinusurilor paranazale bilateral, polisinusită hemoragică, emfizem subcutanat facial, fractura liniară a osului temporal stîng cu implicarea ambelor lamele cu trecere la baza craniului, pneumocele pe stînga, factura oaselor nazale cu deplasare, hematom periorbital bilateral, otoragie stînga, leziuni care prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. (f.d. 23-24, Vol.I).*

Afirmația inculpatului Niculin Serghei Vladimir precum că nu-l cunoaște pe Doncilă Ion, nu l-a văzut în acea seară și nu i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele peste față, instanța de apel le-a apreciat ca fiind simple afirmații, care au ca scop doar disculparea acestuia de consecințele penale ale faptelor sale, fiind combătute prin declarațiile inculpatului Olaru Chiril date în ședința instanței de apel, care a indicat că la reîntoarcere din magazin l-a întrebat pe Niculin de ce l-a bătut pe Doncilă și apoi Niculin l-a înjunghiat.

La fel, cît ține de apărările invocate de inculpații Niculin Serghei și Olaru Chiril

pe parcursul procesului penal, precum că nu l-au bătut pe Doncilă Ion, instanța a conchis că acestea nu coroborează cu susținerile părții vătămate Doncilă Ion date pe parcursul urmăririi penale și în ședința de judecată a instanței de apel, prin care el a afirmat că a fost bătut de Niculin Serghei și Olaru Chiril.

Cît privește declarațiile părții vătămate Doncilă Ion, instanța de apel nu a găsit temei de a le aprecia critic, după cum a solicitat avocatul apelant, deoarece aceasta a depus declarații cu privire la constatarea faptei prejudiciabile și identificarea făptuitorilor, cît și nu au fost stabilite careva împrejurări ce ar determina instanța să dea apreciere critică depozițiilor părții vătămate.

Totodată, instanța de apel a constatat că, corespunde realității faptul că pe parcursul procesului penal, partea vătămată Doncilă Ion a avut unele divergențe în declarațiile sale, care sunt explicate prin starea de ebrietate alcoolică în care se afla la momentul cînd a fost agresat, dar și prin problemele de memorie pe care le are aceasta în urma traumei cranio-cerebrale căpătate în rezultatul săvîrșirii infracțiunii or, potrivit celor indicate de partea vătămată, după incident a fost în comă o săptămînă, iar martorul Aftenii Natalia a declarat că Doncilă Ion a stat în reanimare trei săptămîni și a susținut că ultimul i-a comunicat că a fost bătut de Niculin Serghei și Olaru Chirii, precum și prin concluzia raportului de expertiză medico-legală nr. 2259 D din 18.09.2013.

Instanța de apel a considerat că prezintă relevanță pentru prezentul proces penal și comportamentul inculpatului Niculin Serghei după săvîrșirea infracțiunii, care conform declarațiilor inculpatului Olaru Chiril, acesta a fost înjunghiat de Niculin Serghei anume după ce l-a acuzat de faptul că l-ar fi maltratat pe Doncilă Ion.

Afirmațiile apărării, precum că învinuirea înaintată nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate în instanța de judecată au fost apreciate în mod eronat nu au fost reținute de către instanța de apel, ultima concluzionînd că prima instanță a cercetat și verificat toate probele administrate în cauză, apreciindu-le prin prisma art.100-101 Cod de procedură penală și a ajuns la concluzia că acestea dovedesc vinovăția lui Niculin Serghei Vladimir și Olaru Chiril Mihail în săvîrșirea infracțiunii de vătămare gravă a integrității corporale a lui Doncila Ion.

Instanța de apel a menționat că, în cadrul ședinței instanței de apel, avocatul Grigore Manoli a înaintat demers privind declararea nulității, în temeiul art. 251 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, a actelor procesual penale întocmite în privința lui Niculin Serghei în cadrul urmăririi penale la 24.09.2013, deoarece la efectuarea lor nu a participat interpretul, invocînd și faptul că la 30.10.2013 inculpatul Niculin Serghei avea încheiat contract cu avocatul Tatiana Saponari, cu care i-au refuzat să facă legătura pentru a fi prezentă, motiv pentru care inculpatul Niculin Serghei a refuzat să participe la acțiunea procesuală din 30.10.2013 fiind întocmite o serie de acte procesuale cu participarea învinuitului, adică ordonanța de punere sub învinuire

din 30.10.2013, în care este indicat că i-a fost adusă la cunoștință, dar nefiind indicată ora și motivul refuzului de a semna această ordonanță.

Cu referire la pretensele încălcări a drepturilor procesuale ale inculpatului Niculin Serghei, instanța de apel a apreciat motivele invocate de avocat nu sînt relevante și argumentate.

Urmărirea penală și judecata s-a desfășurat în procedura prevăzută de lege, fiind respectate principiile generale, printre care asigurarea dreptului la apărare, contradictorialitatea în procesul penal, dreptul la un proces echitabil, libera apreciere a probelor, cît și asigurarea participării interpretului și, respectiv, nu s-a constatat încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate.

Totodată, instanța de apel a menționat că:

- la efectuarea acțiunilor procesual penale în privința inculpatului Niculin Serghei a participat interpretul, fiind semnate de către acesta actele respective;

- din moment ce a fost recunoscut în calitate de bănuît Niculin Serghei a refuzat să facă declarații, respectiv, nefiind în prezența unei probe a cărei nulitate ar putea fi invocată;

- cu certitudine a fost constatat faptul că la momentul în care bănuîtului Niculin Serghei i s-a propus să facă declarații a fost prezent interpretul. Din momentul ce bănuîtul nu a dorit să facă declarații, faptul nepreîntîmpinării interpretului de răspundere penală pentru traducere intenționat falsă nu prezintă relevanță.

Nu a fost reținut nici argumentul avocatului precum că, la 30.10.2013 inculpatul Niculin Serghei avea încheiat contract cu avocatul Tatiana Saponari, cu care i-au refuzat să facă legătura pentru a fi prezent, deoarece la data menționată, inculpatul nu avea încheiat contract cu avocatul Saponari Tatiana în prezenta cauză penală, dar pe o altă cauză, fapt confirmat de către inculpat în cadrul ședinței instanței de apel, respectiv, inculpatului întemeiat i-a fost solicitat avocat din oficiu, Mihai Rudenco.

În circumstanțele respective, admiterea în prezentul proces penal a avocatului Saponari era inadmisibilă, de vreme ce învinuitul (la acel moment) Niculin Serghei nu a prezentat un contract de asistență juridică valabil încheiat cu Saponari T.

5. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul *Manoli Grigore în numele inculpatului Niculin Serghei*, care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În susținerea recursului invocă:

- instanța de apel nu s-a străduit sub nici o formă să afle motivul schimbărilor declarațiilor părții vătămate;

- instanța de apel nu s-a expus pe faptul nulității ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuît din 24.09.2013 a lui Niculin Serghei și respectiv pe faptul nulității procesului verbal de audiere în calitate de bănuît din 24.09.2013;

- instanța de apel nu a reținut argumentele și nu s-a expus în privința nulității ordonanței de punere sub învinuire din 30.10.2013 și a procesului - verbal de audiere a învinuitului din 30.10.2013, ignorând chiar și încălcarea dreptului la apărare la etapa urmăririi penale și anume nu a analizat legalitatea acțiunii procesuale de înaintare a învinuirii, astfel contrar acestor prevederi la 30.10.2013 fără a expedia citație în adresa bănuیتului Niculin Serghei, unde urma să fie indicat că acesta din urmă urmează a fi pus sub învinuire în cauza penală nr. 2013440613, fără să-i ofere timp util bănuیتului Niculin Serghei să-și invite avocatul ales de către acesta, procurorul s-a prezentat la Penetenciarul nr. 13 la data de 30.10.2013 împreună cu avocatul M. Rudenco desemnat de către CNAJGS și a încercat să aducă la cunoștința lui Niculin Serghei ordonanța de punere sub învinuire, care nu era tradusă în limba pe care cel din urmă o posedă (cunoaște) adică rusă, contrar faptului că Niculin Serghei a cerut să i se permită să invite un apărător ales de către acesta, adică apărătorul Tatiana Saponari. Lipsa apărătorului ales și/sau a învinuitului la înaintarea acuzării atrage nulitatea ordonanței de punere sub învinuire, fiind un caz de nulitate absolută potrivit art. 251 alin.(2) CPP, iar în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (3) „ nulitatea prevăzută în alin. (2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți”;

- în fața instanței de apel a fost solicitat nulitatea procesului - verbal de informare despre terminarea urmăririi penale din data de 30.10.2013 și a procesului - verbal al prezentării materialelor de urmărire penală din data de 30.10.2013, procesele verbale respective nu am mai fost traduse în limba rusă, chiar nici după întocmirea acestora în lipsa învinuitului Niculin Serghei, nici înaintea trimiterii în judecată a cauzei penale, iar în decizia instanței de apel nu găsim nici un argument contra sau pro la cerințele respective.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat de avocat în interesele inculpatului se conchide că recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de

procedură penală care prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*.

Deci, recurentul consideră că instanța de apel nu și-a argumentat corespunzător soluția sa privitor la condamnarea inculpatului încălcând astfel exigențele art. 6 Convenția Europeană, adică dreptul la un proces echitabil al părții și pct. 6 alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Cu referire la cele invocate de recurent, Colegiul penal reiterează că motivarea hotărârii este un proces de analiza și sinteza a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atîta timp cît sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de fond și cea de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect ca aceasta se circumscrie încadrării juridice în baza art. 151 alin.2) lit. d) Cod penal.

În continuare, Colegiul reține că, că instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, specificînd motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată și justificat expunîndu-și opinia referitor la declarațiile părții vătămate Doncilă Ion date la fiecare etapă a procesului penal.

Cît privește motivele avocatului recurent precum că instanța de apel nu s-a expus la solicitările sale referitor la nulitatea actelor întocmite în cadrul urmăririi penale și invocate în **pct.5** din prezenta decizie, Colegiul menționează că motivele menționate nu au fost invocate în cererea de apel, fiind invocate la etapa cererilor și demersurilor de către avocatul Manole Grigore, la care instanța de apel și-a expus poziția fondat în decizie, prin urmare instanța de apel, respectînd prevederile art.414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat o hotărîre legală, întemeiată și motivată, astfel, Colegiul penal își însușește argumentele, deoarece le consideră întemeiate în fapt și în drept, fiind amplu desfășurate în decizia instanței și descrisă la **pct.4.1** a prezentei decizii, prin urmare nu este necesară reluarea acestora.

Față de cele ce preced, instanța de recurs reiterează că instanța de apel corect a dispus respingerea apelului declarat de avocat în interesele inculpatului, apreciind argumentele expuse în textul cererii de apel drept nefondate, din motiv că probele administrate cert dovedesc faptul că inculpatul, a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin.2) lit. d) Cod penal iar instanțele inferioare au făcut o analiză completă și obiectivă a tuturor probelor administrate la toate fazele procesului penal, stabilind corect vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate.

Tot aici, Colegiul penal specifică că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat de cele imputate pe tot parcursul judecării cauzei, nu presupune și nu echivalează cu achitarea lui, așa cum pretinde acesta, mai mult aceasta fiind apreciată drept o tactică

a apărării aplicată de recurent în vederea eschivării de la răspunderea penală. În esență, toate acestea conturează convingerea fermă a instanței de recurs că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii imputate prin rechizitoriu și urmează să execute pedeapsa stabilită de instanța de fond, care ulterior a fost menținută și de instanța de apel, iar criticele aduse de inculpat privind nevinovăția sa de săvârșirea infracțiunii se apreciază ca fiind vădit neîntemeiate.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis erorile de drept prevăzute în pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care se face referință, deci, nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate.

Avînd în vedere considerentele expuse și raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar recursul declarat de avocatul Manole Grigore în numele inculpatului Niculin Serghei este inadmisibil.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Grigore Manoli în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui *Niculin Serghei*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 20 iulie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun